

REFERAT Klima-, Teknik- og Miljøudvalget d. 01-06-2026

Mødedato Mandag d. 01. juni 2026 kl. 15:00

Mødested Rådhuset, Mødelokale Domkirken - 129

Mødedeltagere Henrik Jacobsen, Muj Berisha, Martin Boesen, Henning Alfred Rasmussen, Jens Erik Kistrup, Benny Damgaard, Georg Håkon Pedersen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Igangsætning af idéfase til datacenter ved Rødby.....	4
Igangsætning - Kommuneplantillæg og lokalplan for batterianlæg øst for Rødbyhavn.....	6
Igangsætning - Lokalplan for batterianlæg ved Skodsebølle.....	9
Igangsætning - Kommuneplantillæg og lokalplan for Buddhistisk center Lolland.....	11
Plejeplaner for bygningsnære arealer.....	13
Parkeringsplads ved Kragenæs.....	15
Tang på Sydkysten 2026.....	17
Status på projektet om højvandssikring af Nakskov.....	19
Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet 1. juni 2026 - åben orientering.....	20
Lukket: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 1. juni 2026 - lukket orientering.....	22
Godkendelse af referat.....	23

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-15-25

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til møde i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 1. juni 2026.

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsplan

	By	ØKE	KTM	SA	SÆ	BSKF	§ 17, stk. 4
Indstilling om høring							
Orientering							
Drøftelse							
Indstilling							
Beslutning			x				

Punkt 2: Igangsætning af idéfase til datacenter ved Rødby

01.02.05-P16-1-26

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget. Det skal besluttes om der skal igangsættes planarbejde der vil muliggøre opførelse af et datacenter der vil optage et samlet areal på ca. 100 ha ved Rødby.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune har fået en henvendelse fra en aktør, som ønsker at etablere et stort datacenter i et område øst for Rødby. Placeringen er valgt fordi elforsyningen er en afgørende forudsætning for funktionen. Datacentret forventes at kunne skabe 390 - 450 permanente arbejdspladser. Heri er ikke medregnet afledte arbejdspladser til området herunder rengøring, bygningsvedligehold og andre leverandørvirksomheder.

Der er behov for et arealudlæg på ca. 100 ha, og der er i den gældende kommuneplan ikke udlagt rammer til erhverv af den størrelse i området, som kan rumme denne type virksomhed. De eksisterende erhvervsområder i området er udlagt til transporttungt erhverv og til national industripark, og et datacenter er ikke omfattet af de virksomhedstyper, som kan placeres i de to områder.

Et område, som opfylder behovene for elforsyning og areal, kunne være det areal, der er beliggende ved Ottelundevej og syd for Lundegårdsvej ved Rødby. Arealet udgør ca. 114 ha opdelt i to delområder henholdsvis nord og syd for Naturstyrelsens arealer ved Næsbækken. Derudover afgrænses arealet af jernbane mod sydvest og den kommende nye motorvej mod sydøst. **Bilag 1** viser det aktuelle areal. Datacentret kan opdeles i to enheder, så disponeringen af arealet kan blive som vist på **bilag 2**.

Området, der er indeklemmet mellem nuværende og kommende motorveje samt jernbanen, har i øvrigt en god placering i forhold til erhvervsområdet nord for Lundegårdsvej, som er udlagt til transporttungt erhverv og den nationale industripark mod syd. Her er der fremtidige muligheder for synergier i forhold til udnyttelse af overskudsvarme og lignende.

På **bilag 3** ses områdets beliggenhed i forhold til blandt andet de udlagte erhvervsrammer ved Rødby og Rødbyhavn, samt den rekreative ramme til kunstværket "Lollands Øre". Her ses det også, at der er potentiale i området sydvest for den kommende motorvej, til at udlægge yderligere rammer for denne type erhverv samt til tekniske anlæg som for eksempel batterilagre.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven

Arealet er beliggende i landzone og er ikke udlagt i "Kommuneplan 2025-2037". Der skal derfor udarbejdes et kommuneplantillæg senest i forbindelse med udarbejdelsen af en lokalplan, for at der kan etableres et datacenter i området.

Det er i henhold til planloven mulighed for at beslutte, at inddrage offentligheden tidligt i en planproces, ved at udarbejde et ideoplæg i forbindelse med ændringer af kommuneplanen herunder også ved kommuneplantillæg.

Indstilling

Administrationen indstiller:

- at der træffes beslutning om igangsætning af idéoplæg med henblik på afholdelse af et borgermøde inden videre planlægning.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Danmarksdemokraterne stemte imod, da antallet af arbejdspladser nævnt i sagsfremstillingen betvivles.

Behandlingsplan

	By	ØKE	KTM	SA	SÆ	BSKF	§ 17, stk. 4
Indstilling om høring							
Orientering							
Drøftelse							
Indstilling							
Beslutning		x	x				

Bilag

Bilag 1 - Placering af datacenter ved Ottelundevej (003)

Bilag 2 - Situationsplan for datacenter ved Ottelundevej

Bilag 3 - Kommuneplanrammer ved Rødby og Rødbyhavn

Punkt 3: Igangsætning - Kommuneplantillæg og lokalplan for batterianlæg øst for Rødbyhavn

01.02.05-P16-5-25

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgsmødet den 1. juni 2026 - Igangsætning - Kommuneplantillæg og lokalplan for batterianlæg øst for Rødbyhavn

Med udgangspunkt i temadrøftelserne om batterianlæg i Klima- Teknik- og Miljøudvalgets møde den 13. april, Økonomi- og Erhvervsudvalget den 21. maj, samt i Byrådet den 28. maj genoptages sagen.

Sagen behandles som et principielt spørgsmål om placeringen af et batterianlæg i umiddelbar tilknytning til et område, hvor der i forvejen findes andre tekniske anlæg og infrastruktur.

Kommuneplantillægget skal ud over at fastlægge rammen for batterilageret, også fastlægge generelle retningslinjer og redegørelse for dette og kommende batterilagre i Kommuneplan 2025-2037 jf. drøftelser på Klima-, Teknik- og Miljøudvalget samt økonomi- og Erhvervsudvalget i maj 2026.

Supplerende indstilling til mødet den 1. juni 2026

Administrationen indstiller:

- At Klima-, Teknik- og Miljøudvalget beslutter at igangsætte kommuneplantillæg inklusiv generelle retningslinjer, samt lokalplan for et batterianlæg øst for Rødbyhavn.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget. Sagen omhandler igangsættelse af kommuneplantillæg og lokalplan for et batterianlæg øst for Rødbyhavn.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune har modtaget en ansøgning fra Copenhagen Energy, som ønsker at anlægge et batterianlæg øst for Rødbyhavn.

Placering af et større batterianlæg ved Rødbyhavn er i overensstemmelse med kommuneplanens hovedpolitik for grøn erhvervsudvikling samt understøttende politik for teknik, miljø og forsyning. Større teknik, miljø- og forsyningsanlæg bør ifølge kommuneplanen fortrinsvis placeres i nærheden af relevant infrastruktur og andre tekniske anlæg, samtidig med at der tages hensyn til blandt andet landskabet, folkesundheden og miljøgener.

Som det fremgår af **bilag 1**, placeres batterianlægget i nærheden af den eksisterende transformerstation, som er under udvidelse. Arealet er beliggende mellem de nuværende linjeføringer for jernbane og motorvej og området er derfor i forvejen præget af tekniske anlæg, som i fremtiden udvides med den nye tunnel-forbindelse og erhvervsområdet ved Sejlet. Dermed vil et batterianlæg af denne størrelse blive placeret i et område, der i forvejen domineres af nuværende og kommende tekniske anlæg og infrastruktur, og derfor vil det ikke virke fremmedartet i disse omgivelser.

Der er ingen boligbebyggelse i området, og der vil derfor ikke være nogen nabogener af anlægget. Derudover vil anlægget blive indrettet med belægning med membran og jordvold, så der ikke sker afstrømning af overfladevand mod den nærliggende å eller andre naturområder, ligesom anlægget vil blive omkranset af et beplantningsbælte, sådan som beskrevet i materialet fra den tidligere temadrøftelse om batterianlæg.

Copenhagen Energy redegør i projektmaterialet for batterianlæggets formål, funktioner og opbygning. Et batterianlæg ved Rødbyhavn skal blandt andet understøtte Energinets energiforsyning ved at stabilisere elnettet og reducere belastningen på elnettet i spidsbelastningsperioder. Samtidig skal det bidrage til en bedre udnyttelse af de solceller og vindmøller, som allerede er opsat på Lolland, idet anlægget kan opsamle den energi, som i dag ikke kan udnyttes på grund af manglende kapacitet på elnettet.

Batterianlægget består af et antal containere til batterilager og forskelligt teknisk udstyr til opkobling på elnettet og vil få en kapacitet på ca. 300 MW med den nuværende teknologi. Den nærmere projektbeskrivelse for batterianlægget ved

Rødbyhavn fremgår af **bilag 2**.

Administrationen har foretaget en tidlig høring af et par væsentlige interessenter i forhold til placeringen af et større batterianlæg tæt på den kommende motorvej og tunnel-portal.

Sund & Bælt ser meget positivt på projektet fordi et batterianlæg vil kunne sikre 100 % grøn strøm til driften af Femern Bælt-tunnelen. Derudover vil det kunne sikre strømforsyningen til tunnelen i tilfælde af strømudfald og derved sikre kritisk infrastruktur.

Lolland-Falster Brandvæsen har umiddelbart vurderet, at den foreslåede placering af et batterianlæg af denne størrelse er hensigtsmæssig både i forhold til byområde ved Rødbyhavn beliggende vest for anlægget og i forhold til den omkringliggende infrastruktur. Lolland-Falster Brandvæsen har fastlagt en række kriterier omkring brand og sikkerhed, som skal opfyldes ved videre planlægning. Det er blandt andet forhold omkring forebyggelse af brandspredning og opsamling af vand fra slukningsarbejde i forbindelse med en brand. Udvikler er derfor i dialog med Lolland-Falster Brandvæsen om disse forhold.

Energinet har i juli 2025 meddelt tilladelse til tilslutning af batterianlægget til transmissionssystemet (transformerstationen ved Rødbyhavn) med en tidsplan for tilslutning i 2028. Energinet har lagt vægt på at Energinets station Femern allerede er opført og er dimensioneret til at håndtere store tilslutninger.

Da der er tale om en igangsætningssag, og da der kun er tale om en mindre udvidelse af kommuneplanrammen, kan igangsætningen af planarbejdet godkendes af Klima-, Teknik- og Miljøudvalget. (Jf. gældende kompetence og delegationsplan).

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven

I "Kommuneplan 2025-2037" er det foreslåede projektområde delvist beliggende indenfor kommuneplanramme "360-T60 Højspændingsstation ved Rødbyhavn", som udlægger området til tekniske anlæg. Det øvrige projektareal er beliggende i landzone.

Den eksisterende kommuneplanramme skal derfor udvides ved udarbejdelse af et kommuneplantillæg, og der skal udarbejdes en lokalplan for, at projektet kan realiseres.

Udlæg af areal til et større batterianlæg ved Rødbyhavn er i overensstemmelse med kommuneplanens hovedstruktur for grøn erhvervsudvikling, hvor kommunen vil bidrage til:

"at understøtte de miljø- og energiteknologiske virksomheder i kommunen, særligt omkring Nakskov, Holeby og Rødbyhavn, hvor der er god adgang til energi. Med miljø- og energiteknologiske virksomheder menes virksomheder, som producerer og udvikler alternative energi- og miljøløsninger, f.eks. producenter af vedvarende energi, energilagingsfaciliteter, CO₂-lagring, producenter af energiprodukter herunder virksomheder der kan omsætte vedvarende energi til andre energiformer, der kan afsættes såvel lokalt som udenfor kommunen."

Høring/Udtalelse

I 2023 blev planloven ændret, hvor der skete en ophævelse af kravet om forudgående offentlighed ophævet fra § 23c.

Dermed blev de hidtidige krav om forudgående offentlighed ved indkaldelse af idéer og forslag ophævet. Det blev herefter frivilligt for kommunalbestyrelser at beslutte, om der skal gennemføres en forudgående inddragelse af offentligheden (idéoplæg) i forbindelse med forslag til ændringer af kommuneplanen (kommuneplantillæg).

I denne sag vurderes det ikke at være nødvendigt at inddrage offentligheden på dette tidspunkt, da der er tale om et konkret projekt, hvor placeringen er valgt ud fra nærhed til eksisterende energi-infrastruktur. Derudover vurderes det, at en forudgående inddragelse af offentligheden ikke vil kunne tilføje nogle nye forhold til en kommende plan, som administrationen ikke allerede vil inddrage som for eksempel beplantningsbælte.

Inddragelsen af offentligheden vil ske i den offentlige høring af forslag til kommuneplantillæg og lokalplan.

Indstilling

Administrationen indstiller:

- At Klima-, Teknik- og Miljøudvalget beslutter at igangsætte kommuneplantillæg og lokalplan for et batterianlæg øst for Rødbyhavn.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 2. februar 2026, punkt 4:

Punktet udsættes, forventeligt til april mødet.

Beslutning

Godkendt.

Dammarks Demokraterne stemte imod, da der er frygt for, at batterianlægget giver anledning til opsætning af flere solcelleanlæg.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

Bilag 1 - Placering af batterianlæg øst for Rødbyhavn

Bilag 2 - Projektbeskrivelse af batterianlæg ved Rødbyhavn

Punkt 4: Igangsætning - Lokalplan for batterianlæg ved Skodsebølle

01.02.05-P16-17-25

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget. Sagen omhandler igangsættelse af en ny lokalplan til et batterianlæg placeret inde i en solcellepark ved Skodsebølle.

Sagen behandles med udgangspunkt i temadrøftelserne om batterianlæg i Klima- Teknik- og Miljøudvalgets møde den 13. april, Økonomi- og Erhvervsudvalget den 21. maj, samt i Byrådet den 28. maj.

Sagsfremstilling

European Energy har ansøgt Lolland Kommune om at opføre et batterianlæg (BESS) i forbindelse med Skodsebøllevej Solcellepark.

European Energy er igang med etablering af solcelleparken muliggjort af lokalplan 360-122, vedtaget af Lolland Kommune i 2021. For fuld udnyttelse af solcelleparkens potentiale ønsker European Energy at etablere batterilagring (BESS) indenfor det eksisterende lokalplanområde. For at muliggøre etablering af batterilagring inden for den eksisterende afgrænsning har administrationen vurderet, at der skal udarbejdes en separat lokalplan for batterianlægget, som opføres på et areal på ca. 0,95 ha indenfor afgrænsningen af Skodsebøllevej Solcellepark, som vist på **bilag 1**.

Formålet med batterianlægget er at lagre overskydende strøm fra solcelleanlægget, når elnettet ikke har kapacitet til at udnytte strømmen. Indtil Energinets udbygning af elnettet på Sydsjælland, Lolland og Falster er udført, vil solcelleparkens produktionskapacitet være begrænset, og grøn strøm vil derved gå tabt. Lagring af strømmen fra solcellerne vil betyde, at elforsyningen kan fordeles mere stabilt over døgnets timer og udjævne el-priserne, til gavn for både VE-anlægget, forbrugerne og Lolland som helhed i forhold til mængden af vedvarende energi i kommunen.

Inden for de eksisterende vedtagne lokalplaner for solcelleanlæg i Lolland Kommune er der ikke mulighed for opstilling af batterilagring, da disse ikke vurderes til at være nødvendige for parkens drift. Det har sidenhen vist sig, at disse kan være med til at sikre en stabil produktion og samtidig udnytte solcelleparkens fulde potentiale. Den eksisterende solcellepark Lokalplan 360-122 er omfattet af krav om etablering af beplantningsbælte til visuel afskærmning, og en ny lokalplan vil fastholde dette krav, så det samlede anlæg visuelt fortsat vil blive sløret i forhold til det omgivende landskab. Batterilagerets placering inde i solcelleparken vil derfor ikke skille sig væsentligt ud fra det omkringliggende solcelleanlæg og tilhørende installationer.

Anlægget foreslås visuelt afskærmet med beplantningsbælte sådan som beskrevet i materialet fra den tidligere temadrøftelse om batterianlæg.

Projektet forventes at bestå af ca. 65 stk. 20-fods battericontainere samt tilhørende tekniske installationer såsom invertere, transformatorer, kondensatorer, kølesystemer samt spændings- og strømregulatorer. Der etableres to vejadgange i hver sin ende af anlægget, og den eksisterende markvej fra Skodsebøllevej kan benyttes som adgangsvej til lokalplanområdet.

European Energy's projektbeskrivelse er vedlagt som **bilag 2**.

I forlængelse af temadrøftelserne om batterianlæg i Klima- Teknik- og Miljøudvalgets møde den 13. april, Økonomi- og Erhvervsudvalget den 21. maj, samt i Byrådet den 28. maj, behandles sagen som et principielt spørgsmål om planlægning for batterianlæg i forbindelse med allerede godkendt solcellepark.

Da der er tale om en igangsættings sag, og da lokalplanen vil være i overensstemmelse med kommuneplanrammen kan igangsætningen af planarbejdet godkendes af Klima-, Teknik- og Miljøudvalget. (Jf. gældende kompetence og delegationsplan).

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven

Planlovens § 13, stk. 2 beskriver, at en lokalplan skal tilvejebringes, før der kan gennemføres større udstykninger eller større bygge- og anlægsarbejder herunder nedrivninger og bebyggelse.

I Kommuneplan 2025-2037 er området beliggende indenfor kommuneplanramme "360-T45 - Solcelleområde ved Skodsebølle". Rammen udlægger området til tekniske anlæg, vedvarende energianlæg, som omfatter trafik anlæg, forsyningsanlæg, rensningsanlæg, deponeringsanlæg, vindmøller, solenergianlæg mv. Lokalplanen kan indeholdes i den eksisterende kommuneplanramme, og der er derfor ikke behov for at udarbejde tillæg til kommuneplanen.

Høring/Udtalelse

I denne sag vurderer administrationen, at der ikke er behov for forudgående offentlighed, da anlægget placeres indenfor et eksisterende teknisk anlæg, som er lokalplanlagt, samt at anlægget er i overensstemmelse med kommuneplanrammen. Inddragelse af offentligheden vil ske i den offentlige høring af forslag til lokalplan.

Indstilling

Administrationen indstiller:

- At der igangsættes udarbejdelse af en lokalplan for et batterianlæg ved Skodsebølle.

Beslutning

Godkendt.

Danmarksdemokraterne stemte imod, da der er frygt for, at batterianlægget giver anledning til opsætning af flere solcelleanlæg

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

Bilag 1 - Kort og eksempler på layout

Bilag 2 - Projektbeskrivelse af batterianlæg ved Skodsebølle

Punkt 5: Igangsætning - Kommuneplantillæg og lokalplan for Buddhistisk center Lolland

01.02.03-P16-12-25

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune har modtaget en henvendelse fra Karma Kadjy skolen, der er et anerkendt buddhistisk trossamfund i Danmark.

De har henvendt sig til Lolland Kommune med et ønske om at få udarbejdet en lokalplan og et kommuneplantillæg, der vil kunne muliggøre udvidelse af Lollandcenteret. Lollandcenteret blev købt i 1977 som et af de første centre i vesten, hvilket er med til at gøre det til et af de ældste centre i vesten.

Lollandcenteret er kendt ud i verden og har besøgende fra hele verden, der ønsker at meditere, da blandt andet den 16. karmapa har velsignet stedet og opbygget et såkaldt kraftfelt, hvilket er med til at gøre det til et attraktivt sted at meditere.

Lollandcenteret har 3 hovedaktiviteter:

Retreat: Til besøg af buddhister fra hele verden, således de kan få ro og fokus til at fordybe sig i meditation.

Kursus: Der afholdes en del weekendkurser og sommerkurser, der tidligere har tiltrukket mellem 600 - 2500 deltagere fra hele verden.

Lokalt center: Tjene som lokalt buddhistisk center for omkringboende buddhister. Der er pt 50 medlemmer af Lollandcenteret. Derudover har de ca. 350 nationale og internationale støttemedlemmer.

Lollandcenteret har lavet en aftale med ejeren af jorden op til deres nuværende center om mulighed for at erhverve sig jorden for at kunne udvide centeret.

Det drejer sig om ca. 6 hektar, som der ønskes at udvide med, givende et samlet areal på ca. 8,7 hektar.

Centeret vil gerne eje alle de arealer, de bruger til deres aktiviteter. For nuværende lejer de jorden, men vil med en erhvervelse af jorden holde aktiviteterne på egen jord og være uafhængige af eventuelle kommende naboers velvilje.

De har indsendt følgende projektoplæg, **bilag 1**, på baggrund af hvilken, er der udarbejdet følgende ideoplæg, **bilag 2**.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lov om planlægning. Da arealet ikke er udlagt til rekreativt formål i Kommuneplan 2025 -2037, skal der udarbejdes og vedtages et kommuneplantillæg og lokalplan, for at projektet kan realiseres.

Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter. Da det er et ny udlæg, vil lokalplanen skulle miljøvurderes jævnfør lovens § 8 stk. 2

Indstilling

Administrationen indstiller,

- at Ideoplæg til Buddhistisk center udsendes i 4 ugers offentlig høring, hvor der i høringsperioden afholdes borgermøde.

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsplan

	BY	ØKE	KTM	SA	SÆ	BSKF	§ 17, stk. 4
Indstilling om høring	x	x	x				
Orientering							
Drøftelse							
Indstilling							
Beslutning							

Bilag

Bilag 1 - Projektbeskrivelse

Bilag 2 - Idéoplæg

Punkt 6: Plejeplaner for bygningsnære arealer

82.00.00-G01-6-26

Sagsresumé

Administrationen beder Klima-, Teknik og Miljøudvalget om at beslutte implementering af en samlet strategi med tilhørende funktionsbeskrivelser for udvikling og drift af Lolland Kommunes grønne arealer.

Sagsfremstilling

Strategien (Bilag 1) fastlægger fælles principper for kvalitet, prioritering og differentieret drift og skal understøtte ensartet praksis på tværs af kommunen.

Ejendomme og Faciliteters driftsafdeling har igennem flere år opnået betydelig praktisk erfaring med drift og omlægning af grønne arealer. Erfaringerne viser, at en differentieret drift der er tilpasset arealernes funktion og brug, kan sikre både højere kvalitet og bedre udnyttelse af ressourcer. Retningslinjerne i strategien bygger således på velafprøvede metoder og erfaringer igennem de seneste 5–6 år hvor der har været arbejdet målrettet med biodiversitet, effektiv ressourceanvendelse og øget oplevelsesværdi i de grønne områder. Strategien samler alle disse erfaringer i et fælles styringsgrundlag for den fremtidige drift og udvikling af kommunens grønne områder.

Strategien omfatter:

- Overordnede målsætninger for kommunens grønne arealer
- Strategiske indsatsområder: Grøn drift og biodiversitet, tværfagligt samarbejde og inddragelse
- Principper for fokusområder og differentieret drift.
- Funktionsbeskrivelser for centrale areal typer som daginstitutioner, skoler, plejecentre, boldbaner, torve, naturarealer m.fl.
- Eksempler fra kvalitetshåndbogen med konkrete kvalitets- og driftskrav
- Prioriteringsliste af arbejdsindsatserne
- Eksempler på elementer som skal fjernes og/eller udskiftes
- Business Case: Omlægning af drift og oplevelsesværdi

Strategien har til formål at skabe og vedligeholde inkluderende, tilgængelige og attraktive grønne offentlige områder, der:

- Understøtter rekreative områder, trivsel og fællesskab.
- Fremmer biodiversitet og naturkvalitet.
- Drives effektivt med et klart overblik over ressourceforbrug og opdateret GIS-kortmateriale.

Økonomi

Strategien medfører ikke i sig selv øgede driftsudgifter. Erfaringerne viser, at de beskrevne principper i strategien kan bidrage til mere robuste løsninger og på længere sigt potentielt endda reducere driftsomkostninger.

Eventuelle anlægsudgifter behandles særskilt.

Indstilling

Administrationen indstiller til Klima-, Teknik og Miljøudvalget:

1. At godkende og beslutte implementering af Strategi og funktionsbeskrivelse for udvikling og drift af grønne arealer i Lolland Kommune
2. At godkende, at strategien anvendes som fælles retningsgivende grundlag for kommunens arbejde med grønne arealer.

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsplan

	By	ØKE	KTM	SA	SÆ	BSKF	§ 17, stk. 4
Indstilling om høring							
Orientering							
Drøftelse							
Indstilling							
Beslutning			x				

Bilag

Bilag 1 - Strategi og funktionsbeskrivelse for udvikling og drift af grønne arealer i Lolland Kommune

Punkt 7: Parkeringsplads ved Kragenæs

82.00.00-G01-7-26

Historik

Under lukket orientering på KTMU d. 12/5-2025 er det ført til protokol, at: Udvalget besluttede at arbejde videre med alternativ placering af parkeringsplads, inkl. p-pladser til busser og toiletfaciliteter.

Sagsresumé

Med denne sag gives en status på arbejdet med parkeringsforhold i Kragenæs/omkring Dodekalitten med henblik på, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på et efterfølgende møde kan få en sag fremlagt til beslutning.

Sagsfremstilling

Med udgangspunkt i helhedsplanen for Kragenæs blev der i 2022 sat fokus på forskellige udviklingspotentialer. Et af disse var muligheden for at etablere et besøgscenter i byen Kragenæs, hvor man med udgangspunkt i de mange besøgende til Dodekalitten kunne styrke grundlaget for yderligere vækst og udvikling i området. I helhedsplanen var der også udspil til trafik håndtering, da Kragenæs allerede på daværende tidspunkt var udfordret af de mange besøgende. Helhedsplanen er vedlagt som bilag 1.

Det tidligere Klima-, Teknik- og Miljøudvalg godkendte i november 2022 en handleplan for helhedsplanen, herunder arbejdet med at finde en parkerings- og toiletløsning. Der blev derfor igangsat planlægning for et besøgscenter med tilhørende parkeringsplads ved Toldmestervej. I processen blev det klart, at de afsatte midler ikke ville være tilstrækkelige til at gennemføre denne plan. Der blev undersøgt et alternativ med alene at etablere en parkeringsplads med toiletfaciliteter. På grund af beliggenheden tæt på en drikkevandsboring ville der være særlige krav til opsamling og håndtering af overfladevand fra parkeringsarealet. Da den økonomiske ramme stadig ikke ville være tilstrækkelig, traf det daværende udvalg i maj 2025 beslutning om at stoppe med den videre planlægning for dette område. Det daværende udvalg blev præsenteret for en mulig alternativ placering af en parkeringsplads, som dog blandt andet forudsætter dispensation fra landskabsfredningen i området. Der har efterfølgende ikke været efterspørgsel fra udvalget på videre planlægning for det alternative område. Kort vedrørende denne løsning er vedlagt som bilag 2 og 3.

Seneste lokale trafikmåling er fra juli – august 2025 (en periode hvor der er betydelig turist- og færgerelateret trafik). Målingen er vedlagt som bilag 4.

I vinteren 2025/2026 præsenterede Fonden Dodekalitten og den lokale campingplads kommunen for et nyt projekt, som indeholder planer om at etablere et besøgscenter i Kragenæs. De nye planer omfatter blandt andet et besøgscenter, der skal rumme udstilling omkring Dodekalitten, ankomstfaciliteter, toiletfaciliteter, foreningslokaler til den lokale sejlkлуб, butik og restaurant. Planer for udearealer består blandt andet af parkeringsfaciliteter og aktivitetsplads. Projektet er vedlagt som bilag 5.

På den baggrund har der den 27. maj 2026 været afholdt et borgermøde med Udvalgsformand Henrik Jacobsen som vært, hvor borgerne fik en status på de forskellige tiltag, herunder at Fonden Dodekalitten fik mulighed for at præsentere deres nye projekt. Efterfølgende var der lagt op til en dialog om de forskellige muligheder, og hvordan borgerne ser på disse – herunder også muligheden for ikke at etablere yderligere parkeringsmuligheder eller andre tiltag.

Resultat og opmærksomheder fra borgermødet d. 27/5 fremlægges mundligt på mødet.

Nærværende dagsordenspunkt er skrevet og publiceret inden afholdelsen af det planlagte borgermøde.

Indstilling

Administrationen indstiller til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Udvalget ønsker, at der indledes et samarbejde med fonden Dodekalitten om udvikling af et projektforslag om et besøgscenter med tilhørende parkeringsplads i Kragenæs By.

Behandlingsplan

	By	ØKE	KTM	SA	SÆ	BSKF	§ 17, stk. 4
Indstilling om høring							
Orientering			x				
Drøftelse							
Indstilling							
Beslutning							

Bilag

Bilag 1 - Helhedsplan Kragenæs.pdf

Bilag 2 - P-plads ved mølledungsvej 120 biler-A3 (3).pdf

Bilag 3 - oversigtskort, P-plads ved mølledungsvej 120 biler-A3 (2).pdf

Bilag 4 – trafikdata, vejmyndigheden

Bilag 5 - Dodekalitfonden - projekt

Punkt 8: Tang på Sydkysten 2026

09.19.00-G01-1-26

Sagsresumé

Med denne sag behandles mulighederne for håndtering af tang på sydkysten.

Sagsfremstilling

I 2025 var Lollands sydkyst i langt højere grad end sædvanligt ramt af så store mængder af tang, at det skabte gener for borgere og turister. Dels i forhold til badning, men især i forhold til lugtgener.

Situationen har givet anledning til en række borgerhenvendelser, ligesom der i turismepolitisk sammenhæng bør ske en drøftelse af eventuelle løsninger på udfordringen.

Der er flere forhold, der skal tages i betragtning ved behandlingen af spørgsmål om håndtering af tang.

- Vej- og klimaforhold. Det er umuligt at forudse problemets omfang på forhånd. Både fra sæson til sæson, men også fra dag til dag.
- Ejerforhold. Kommunen ejer ikke strandområderne, og enhver oprensning på sydkysten vil derfor skulle aftales med digelaget.
- Miljømæssige forhold. Der er flere miljømæssige forhold at tage i betragtning. Dels i forhold til det havmiljø, tangen fjernes fra, dels i forhold til indholdet i den tang, der fjernes, og hvordan det bortskaffes og endelig i forhold til miljøet, der hvor tangen flyttes hen, hvis det flyttes og ikke bortskaffes.
- Økonomiske forhold. Det er forbundet med ikke uvæsentlige omkostninger at bortskaffe tangen miljømæssigt forsvarligt.

Vedlagt findes som bilag 1 et notat udarbejdet af Park og Vej, hvor de ovenstående forhold er beskrevet, ligesom 2 løsninger på problemstillingen er kortlagt, nemlig en løsning, hvor tangen dumpes lokalt på strandområdet, og én hvor tangen bortfjernes til deponi.

Enhedsprisen for fjernelse med lokal dumpning er kr. 9.400,- for 100 meter strand pr. gang. Enhedsprisen med bortskaffelse til deponi er kr. 41.000,- for 100 meter strand pr. gang. Det foreslås at rydde pågældende strækninger en gang om ugen i den periode, der vælges.

Det kunne være en prioritering at rydde i højsæsonen, juli måned.

Med et budget på fx kr. 500.000, ville man kunne rydde 1,3 km strand én gang pr. uge i juli måned med lokal dumpning. Man ville kunne rydde 300 meter strand med bortskaffelse til deponi.

Med et budget på fx kr. 1.000.000, ville man kunne rydde 2,6 km strand én gang pr. uge i juli måned med lokal dumpning. Man ville kunne rydde 600 meter strand med bortskaffelse til deponi.

Strækningerne på sydkystens strande er:

Albuen   518 m

Hummingen   1.086 m

Kramnitze   684 m

Rødbyhavn   721 m

For at løse det ejermæssige forhold vil det være en forudsætning for opgaveløsningen, at der indgås aftale med Digelaget om, at kommunen foretager fjernelse af tang.

Femern A/S har tilkendegivet, at de vil følge Lolland Kommunes serviceniveau i forhold til rensning af den kyststrækning, de er ansvarlige for.

Såfremt Klima-, Teknik- og Miljøudvalget ønsker at prioritere rensning for tang, er der en mulighed for at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at det besluttes at anvende pulje til Turistisk infrastruktur, hvor der er afsat kr. 500.000 årligt, og hvor midlerne fra både 2025 og 2026 er ubrugt på nuværende tidspunkt.

Indstilling

Administrationen indstiller at, Klima-, Teknik- og Miljøudvalget prioriterer kyststrækninger, metode og sæson for rensning, samt indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at midlerne til turistisk infrastruktur for både 2025 og 2026 anvendes til formålet i 2026.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 11. maj 2026, punkt 7:

Det indstilles til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at midlerne til turistisk infrastruktur afsættes til tangrensning, og at Park og Vej bemyndiges til at prioritere perioden og de konkrete områder - primært omkring turistområderne - der renses.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. maj 2026, punkt 9:

Fraværende: Holger Schou Rasmussen, Henrik Jacobsen

Sag sendes tilbage til udvalget for yderligere bearbejdning.

Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender, at midlerne fra turistisk infrastruktur afsættes til tangrensning i 2026.

Beslutning

Park og Vej bemyndiges til at prioritere perioden og de konkrete områder - primært omkring turistområderne der renses.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Bilag

Håndtering af tang på udvalgte strande i Lolland Kommune (002)

Punkt 9: Status på projektet om højvandssikring af Nakskov

01.24.00-Ø00-1-21

Sagsfremstilling

I forlængelse af Borgermødet på Nakskov Bibliotek onsdag den 13. maj 2026 gives en status på cost-benefit-analyser og den igangværende undersøgelse af betalingsvillighed hos borgere bosat i - og omkring Nakskov. Desuden præsenteres et forslag til procesplan for resten af 2026, herunder afholdelse af borgermøder.

Siden præsentationen af projektet i Klima- Teknik- og Miljøudvalgets møde den 13. april 2026, er der desuden blevet åbnet op for hjemmesiden om projektet: www.lolland.dk/nakskovkystsikring

Her vil der løbende blive informeret om projektet.

Til forhåndsorientering *vedlagt*

- PowerPoints præsenteret i Borgermødet den 13. maj 2026 - **Bilag 1**.
- Invitation til borgermøde og deltagelse i undersøgelse af betalingsvillighed af 28. april 2026 - **Bilag 2**.

Indstilling

Administrationen indstiller,

- at Klima- Teknik- og Miljøudvalget tager orienteringen til efterretning og drøfter den videre proces, herunder afholdelse af borgermøder i 2026.

Beslutning

Taget til efterretning.

Behandlingsplan

Behandlingsplan

	By	ØKE	BSKF	KTM	SA	SÆ	§ 17, stk. 4
Indstilling om høring							
Orientering				x			
Drøftelse				x			
Indstilling							
Beslutning							

By=Byrådet - **ØKE**=Økonomi- og Erhvervsudvalget - **BSKF**=Børne-, Skole-, Kultur- og Fritidsudvalget - **KTM**=Klima-, Teknik- og Miljøudvalget - **SA**=Social- og Arbejdsmarkedsudvalget - **SÆ**=Sundheds- og Ældreudvalget - **§ 17, stk. 4**=Borgerinddragelsesudvalget

Bilag

Bilag 1 Borgermøde 26-05-13

Bilag 2 Brev - Undersøgelse af betalingsvillighed (WTP 1) maj - juni 2026

Punkt 10: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet 1. juni 2026 - åben orientering

00.22.00-100-2-25

Sagsresumé

Denne sag forelægges til orientering for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 1. juni 2026.

Sagsfremstilling

Pkt. 1. Årsplan - **bilag 1**.

Pkt. 2. Henvendelser om Errindlev Skole og administrationens seneste svar på henvendelserne. **Bilag 2, 3, 4, 5 og 6**.

Indstilling

Administrationen indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Behandlingsplan

	By	ØKE	KTM	SA	SÆ	BSKF	§ 17, stk. 4
Indstilling om høring							
Orientering			x				
Drøftelse							
Indstilling							
Beslutning							

Bilag

Bilag 1 Årsplan for Klima- Teknik- og Miljøudvalget 2026 - 19. maj 2026

Bilag 2 Henvendelse vedr. Errindlev Centralskole, Centralskolevej 2, Errindlev 20-12-2025

Bilag 3 Svarbrev vedr. henvendelse om tidl. Errindlev Centralskole 31-03 2026

Bilag 4 Klage over byggeri og dårlige boliger 19-05-2026

Bilag 5 Svarkrivelse vedr. klage 20-05 2026

Punkt 11: Lukket: Orientering til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget på mødet den 1. juni 2026 - lukket orientering

00.22.00-I00-3-25

Der var ikke noget til lukket orientering.

Punkt 12: Godkendelse af referat

00.01.00-G01-15-25

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra møde i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 1. juni 2026.

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsplan

	By	ØKE	KTM	SA	SÆ	BSKF	§ 17, stk. 4
Indstilling om høring							
Orientering							
Drøftelse							
Indstilling							
Beslutning			x				